

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredni ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravištev, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Telegrami.

Zadar 7. junija. (Poseben vir.) Bitko v soteski so Črnogorci, kakor se pripoveduje, izgubili. Najbrž denes bodo Turki Nikšić z živim oskrbeli in obkoljenja rešili. Več ranjenih Črnogorcev, ki so v Risanj prišli, bilo je v Kotor prinesenih.

Peterburg 7. junija. Utrjeno mesto v Karakisili so Rusi brez boja zasedli. Turki so se umaknili. Pred Karsom so Rusi naredili dva taborja. Priprave se delajo za napad na Kars.

Atene 6. junija. Turki so kloster Rangane pri grški meji napali in obropali. Vsi menihi so bili pobiti. Ta slučaj prizadeva veliko razburjenost.

Vojska.

S črnogorskega bojišča prinaša telegraf „iz posebnega vira“ — ki je pa bil dozdej navadno turški vir — poročilo, da so Črnogorci pri Dugi bitvo izgubili. Treba nam je čakati, ali se to obistini. Tudi če se potrdi, nij mnogo izgubljeno, ker glavni vspeh je na Ruskej strani in Črnogorci itak ne morejo presili in premoči nasproti lahko na več misliti, nego na brambo.

Sicer pa, kakor rečeno, treba je nam velike previdnosti v veri na poročila, ki izhajajo iz virov, ki se dozdej niso kot resnični izkazovali.

Z ruskega bojišča nismo niti od Dunava niti iz Azije denes nikacega važnejšega poročila dočakali.

K volitvam.

V včerajšnjem listu smo priobčili interpelacijo slovenskih državnih poslancev o razpuščenju kranjskega deželnega zbora. Kratko pa ostro in resnično so zaznamovali naši poslanci uzrok tega razpusta, takó, kakor bi to mi, slovenski novinarji, ki nemamo postavne nekaznivosti, ne mogli govoriti. Zato naj naše občinstvo utemeljenje one interpelacije pazno in z mislimi čita, pa bomo vsi vedeli, za kaj in kako gredo stvari.

To smo prisiljeni tem bolj naglašati in čitateljem priporočati, ker imamo časnikarji neizmerno težavno stanje, kakor še nikdar, kar slovenski časniki izhajajo. Mi ne moremo prosto in odkrito velikega pomena volitev za naš narod in za Slovenstvo razvijati. Damoklev meč konfiskacije visi nad nami, „tiskovna svoboda“ nam veže rokó, ustavlja pero.

Imeli bi pa uzroka slovenskim bratom in rojakom glasno klicati, da dandenašnji za Slovence, če so vredni Slovani, nij potreba, ne bi smelo biti treba še posebnega navduševanja!

Kajti ali nam nij vsako poročilo, ki nam sè slovanskega bojišča uže dve leti prihaja dan na dan, od tam, kjer se naši mučeni bratje s svojo krvjo bore za čast Slovanstva in za čast narodnosti svoje — živo izpodbujevanje, da tudi mi Slovenci ne zaostajamo za onimi slovanskimi brati, da se vredne izkazemo, kot može postavimo zdaj tu, kjer gre za čast in dober glas imena slovenskega!

In kdor mej nami ne izprevidi, da pri

naslednjih volitvah v deželni zbor imamo Kranjci, slovenski rodoljubi, rešiti čast slovenskemu imenu, ta nij slovansk patrijot, ne dober deželan mej nami!

Ali se je Angleške bati?

Angleška vojna moč nij tako velikanska, kakor mislijo oni ljudje na Avstro-Ogerskem, ki nam še vedno svetujejo zvezo z Angleško zoper Rusijo. „Morning-Post“, torej angleški list, piše o vojnej moči Angleške sledeče: „Ako odpustimo male mladiče iz vojske, ostane nam še kakih 30,000 mož, ko bi se nam zdelo z vojsko braniti „angleške interese“, o katerih smo uže toliko slišali. Pa še bolj žalostno, bolj v znemirjujoče je pa to, da imamo samo ljudi. Manjka nam konj. Še onih dva tisoč nemamo, ki so se nakupili za jesenske manevre. Vozovja nemamo, transportnih sredstev ne organiziranih, nič zalog, nobenega provijanta. Še naša artiljerija nema tega, kar je za njeno bitstvo treba, smodnika in municije.“

Britanska armada je namreč res prav slaba. Druge države so uže zdavnaj prestrojile svoje armade, le Anglija je pri starem trhleži ostala. Angleška vojska je pa sestavljena iz stoječe vojske in iz milice. Od leta 1859 obstoje oddelki prostovoljcev, ki so primerno res veliki. Vojaki se torej iščejo. Oficirstvo se more kupiti. Pravijo, da bi ves kontingent te vojske bil k večjemu 380.000 mož. Kaj je pa to nasproti zmagonosnej ruskej vojski, kadar ta enkrat Turke stare?

V teh stvarih je gotovo tudi uzroka iskati, da iz vseh rožljanj sè sabljo in iz vseh visokoletečih in vojevitih besedij in groženj

Listek.

Prižigalec.

(Roman, v angleškem spisala Miss M. Cummins, poslovenil J.)

Drugi del.

Trinajsto poglavje.

(Dalje.)

„Dragi moj, predragi oče!

„Če smem upati, da ste vi moj oče, in če nijste, predragi moj prijatelj,“ — kako naj vam pišem in kaj naj vam povem, ker so mi vse vaše besede skrivnostne! Oče! O, blažena beseda! Oh, da bi bil blagi moj prijatelj zares moj oče! Vendar povejte mi, kako je to mogoče? Oh, čutim žalostno slutnjo, da so lepe sanje le omama, le zmeta. Ne spominjam se, da bi bila kedaj slišala ime Filip Amory. Moja sladka, čista, blaga Emilija me je učila ljubiti vse ljudi, in črt in zaničevanje so neznanj njene naravi in upam tudi mojej. Vrh tega nema nobenega sovražnika na celem svetu, imela nij nobenega in tudi nij mogla imeti

nobenega. Ravno tako lahko bi se počela prepirati z angeljnom iz nebes, kot s tem tako svetim in ljubeznjivim bitjem.

„Ne pustite me tudi, da bi mislila na vas kot na grešnega in hudodelskega človeka. To ne more biti. Res bi delala krivico blagej naravi, ko bi to le mislila, in rečem še enkrat, to ne more biti. Radostna bi počivala na prsih takega očeta, radostna bi pozdravila sladko dolžnost, da bi tolažila tako požrtvovalnega, tako dobrotljivega, tako blagosrčnega moža v njegovih skrbih in težavah; kajti prostovoljno je žrtvoval svoje življenje za me in za druge, katerih življenje mi je bilo dražje od mojega. Ko ste me stisnili v naročje ter me imenovali svojega otroka, svojega dragega otroka, mislila sem, da je strašna nesreča za trenotek razdražila vaše srce ter vas omamila, da ste me držali za drugo, da ste morebiti mojo podobo zamenili s podobo kakega ljubega oddaljenega bitja. Sedaj mislim, da nij bila hipna blaženost, ampak da ste me držali za drugo, katere sladka dolžnost bode morebiti, da bode razveseljevala tužno življenje očetu, jaz pa ostanem

nepoznana, neiskana sirota brez očeta in matere kot doslej. Če ste izgubili hčer, naj da Bog, da jo zopet najdete, da vas ona tako ljubi, kot bi jaz vas ljubila, ko bi mogla tako srečna biti vaša hči. In jaz — ne držite me za tujko; dovolite mi, naj bodem v srci vaš otrok, dovolite mi, naj vas ljubim, naj vas objokujem in za vas molim, dovolite mi, naj izrazim svojo srčno hvaležnost za prijazno skrb in sočutje, ki ste mi je uže izkazali. Če prav ne morem zahtevati vsega tega ter le za trenotek ne muditi se pri misli, da se ne motite, če me imate za svojega otroka, vendar mi srce nehotoma poskakuje radosti in tresem se ter sapa mi skoro zastaja, če se mi kaže mogočnost tako rajske od Boga mi dane nade! Ne, ne! ne smem misliti na to, ker pretrpeti bi ne mogla, če bi mi bila vzeta! O, kaj pa pišem? Ne vem tega. Dvoma ne morem dolgo prenašati; odpišite mi nagloma ali pa pridite sami, dragi moj oče — ker tako vas čem enkrat, če prav morebiti nikdar več, imenovati

Jerica.“

Gospod Filip, ali bolje gospod Amory,

lorda Beaconsfielda, s katerimi so Angličanje hoteli lani in po zimi Rusa od vojne odstraniti, nij ostalo nič, kot malo dima in nečasten spomin. Angleški pes je pač lajal, ali ugriznil ne bode, ker si ne upa prav. Nij namreč več Francozov, kateri bi za Angleže s svojimi dobro vojsko kostanj iz ruske žrjavice vlekli, kakor ob času krimske vojske.

O vstevanju vojne priklade k direktnim davkom

smo poiskali vse dotične naredbe in našli sledečo, na katero se opira menda včerajšnja uradna „Laibacher Ztg.“:

„C. k. deželno predsedstvo je razposlalo sledeči ukaz na c. k. okrajne glavarje in na mestno starešinstvo v Ljubljani, s katerim se preklicuje v sporočilu od leta 1871. slavnemu deželnemu zboru naznanjena ministerska naredba od 16. julija 1871. l. št. 3011/M. N. o vstevanju priklad v neposredni davek pri sestavljanju volilskih imenikov:

„Št. 1480/Pr.

„Vprašanje, ali se sme izvanredna državna priklada pri sestavljanju volilskih imenikov za deželni zbor v volilnem razredu mest in občin prištevati k direktnim davkom ali ne, spada, kakor je znano, v razlago občinskih volilnih redov in obstoječih posebnih občinskih statutov. Omenjene postavne določbe so si navskrižne, ker govore na odločitvah mestih enkrat o „direktnem davku“ samem, drugokrat zopet o „direktnem davku s priklado“ ali „brez priklada“, ali „brez izvanredne priklade“ itd.

„Nedoločnost in različnost teh izrazov ne dopušča vladi, ako ji ni treba o nastalih prikladah, posebno pri reklamacijah po dotični postavi posamno odločevati, da bi obširnejše splošne naredbe dajala in se o načelu izrekla, ker avtentična razlaga spada v postavodajstvo.

„S tem preudarkom in z obzirom na dosedajno navado na Kranjskem je g. minister notranjih zadev z razglasom od 29. novem. 1871. l. št. 5647/M. N., kakor je bilo to uže v zadnjem stavku tukajšnjega razglasa od 27. nov. 1871. l. št. 1452/Pr. omenjeno, po telegrafu ukazal, da ministerska naredba od 16. jul. 1871 št. 3011/M. N. pri poslednjih deželnih volitvah nema veljati, ter da je toraj pri teh volitvah tako postopati, kakor bi ne bilo prej omenjenga visokega zaukaza.

Vlada si pridržuje za to skrbeti, da se dvomljivosti in nasprotja pri izvrševanju določb po poti postavodajstva odstranijo.

V Ljubljani, 29. decembra 1871.

C. k. deželni predsednik:

Karol pl. Wurzbach l. r.

Mi pa menimo, da ta ukaz, tačas telegrafno iz Dunaja poslan, veljal je le za zadnje volitve, ne velja pa za zdanje. Ministerska naredba od 16. jul. 1871 št. 3011 je izšla, nikdar nij bila z drugo naredbo preklicana, „po poti postavodajstva“ se dozda kljubu obetanju nij nič storilo za odstranjenje „nedoločnosti“, torej se mi držimo naredbe od 16. jul. 1871 št. 3011, kakor smo jo zadnjič razložili. V tem smislu naj se uže principu za voljo reklamacije vlagajo.

Panslavizem.

Razen rudeče pošasti, s katero se zdaj pa zdaj straši bogatejše razrede, obstaja še neka druga, katero so si izmislili še posebej za Avstro-Ogersko. Ta pošast je takozvani panslavizem. Ta beseda panslavizem straši nemško-avstrijskega filistra ravno tako, kakor magjarskega „táblabiró“ (Tafelrichter) in izpusti se to pošast iz zavora takrat, kadar terja za-se kako slovansko pleme najnaravnejši pravice, katere uživajo vsi drugi narodi brez nevarnosti za državo in omiko. Panslavizem je, če tlačena hercegovska in bosanska raja prime obupno za orožje, ker se noče več dati mučiti turške zverjadi, panslavizem je, če si Srbija hoče priboriti neodvisnost, ako Bulgari ne trpe, da bi se jim vasi sežigale, žene skrunile, panslavizem je, če se hoče vendar enkrat uže konec storiti nesramnemu turškemu tiranstvu. Tako se zdaj zopet izdaje geslo, in nek oficijozen korespondent nemške „Kölner Ztg.“ hoče avstrijske narode podučiti, da Avstrija hodeva po napačnih potih, ako se hoče z Rusijo za stavo potezati za prijateljstvo s Slovani v Turčiji. „Jugoslovani ne mislijo niti za las ne bolj lojalno in bolj avstrijsko, kakor Čehi,“ piše oficijozna dvoživka. Mi prepuščamo češkim listom, da to insinvacijo, kolikor se njih tiče, odbijejo, glede Jugoslovanov pa je nesramnost, katerej se ne mora dati dosta grdega imena. Pod avstrijskim žezlom je veliko milijonov Jugoslovanov, ki so v najhujših časih, ko so se Nemci in Magjari javno upirali proti dinastiji,

dokazali, da strogo lojalno in avstrijsko mislijo, čutijo, in kar je še več, delajo. Tako je tudi še danes. Tudi v tem vzhodnem vprašanju so bili Jugoslovani prvi, ki so kazali, da jugoslovanski pa avstrijski interesi so eni in isti.

„Agr. Pr.“

Nova postava o nastavljanju učiteljev na ljudskih ali malih šolah.

Število postav zastran ljudske šole je zopet za eno številko pomnoženo. Svitli cesar je 17. maja t. l. potrdil postavo, katero je liberalno-nemška večina štajerskih poslancev sklenila zoper voljo slovenskih in konservativno-nemških poslancev. Vsled te postave so krajni, najbolj pa še okrajni šolski sveti izgubili pravico imenovati učitelje. Ta pravica se je sedaj popolnem in izvzemši mesto Gradec, za celo Štajersko izročila deželnemu svetu v Gradcu. Nemški liberalci se te postave močno veselijo. Bodi jim, konservativni Nemci nje niso in štajerski Slovenci nje veseli biti ne moremo. Vsaj nam je dobro znano, da je večidel le zavoljo nas bila od naših narodnih nasprotnikov v deželnem zboru sprožena in vkljub ugovarjanju naših slovenskih poslancev sprejeta. Poslovanje raznih šolskih uradov je pa sedaj sledeče: brž, ko je kaka šolska služba izpraznjena, ima krajni šolski svet dolžnost to naznaniti okrajnemu šolskemu svetu. Ta mora potem službo razpisati in razpis oznaniti v uradnem deželnem listu: „Grazer Zeitung“, in če hoče, še v nekaterih drugih novinah. Prošnje se vlagajo pri krajnem šolskem svetu, kateri po pretečenih 4 tednih vse vložene prošnje pobere in odpošlje okrajnemu šolskemu svetu. Sedaj se zberejo glave okrajnega šolskega sveta, pregledajo prošnje in izberó iz vseh 3 prošnike ter jih izročijo ali prezentirajo deželnemu šolskemu svetu v Gradcu, ki potem izmed priporočene trojice izvoli enega, kateri mu je najbolj všeč. Deželni svet potem tistemu, kateremu je službo odločil, podeli službinsko pismo in ukaže dotičnemu okrajnemu šolskemu svetu, naj novega učitelja v šolo vpelja in od njega sprejme predpisano prisego. Provizorično nastavljanje ostane pri starem. Tudi ima deželni šolski svet neomejeno pravico učitelje kazniti s tem, da jih na slabše službe prestavlja; le glede prestav iz službinskih uzrokov je primoran poprej vprašati učitelja, ali hoče prenehati s svojo službo, ali pa hoče ostati na svoji službi. Če učitelj hoče prenehati s svojo službo, mora to najprej povedati deželnemu šolskemu svetu, ki ga potem odloči, ali ga hoče kaznovati, ali pa hoče pustiti na svoji službi. Če učitelj hoče ostati na svoji službi, mora to najprej povedati deželnemu šolskemu svetu, ki ga potem odloči, ali ga hoče kaznovati, ali pa hoče pustiti na svoji službi.

ker po njegovem pravem imenu ga hočemo imenovati, je bil ali pozabil na svoj napis, ali pa je nalašč opustil pristaviti ga. Jerica nij pomislila na to, dokler nij bila lista uže zavila in mu je hotela naslov napisati. Kar se je spomnila nesrečnega opuščanja in za trenotek jo je bitko peklo, ko je mislila, da nje list ne bode prišel nikdar njemu v roke. — Umirila se je zopet, ko je ogledala poštni pečat, ki je bil iz Novega Jorka; tje je brez obotavljanja napisala svoj list. Ker nij hotela izročiti lista drugim, nataknila je klobuk, vzela pajčolan, da bi zakrila svoje razdraženo lice, ter je tekla z listom sama na pošto.

Ljudem lahko razdražljive domišljije je morebiti najmučnejše stanje, ko kake reči pričakujejo mej strahom in upom. Kadar dobro vemo, kar moramo pretrpeti, navadno lahko mirno in udano pričakujemo, kako se približuje prevažna določba, iz katere bodo izvirale dogodbe, katerih narave ne poznamo naprej, ki pa bodo neogibljivo močno vplivale na naše življenje. Ta trenotek nadvlada nada in in obeča srečni uspeh. Smehljamo se, sopemo

ložje in radostnejše ter preženemo vse skrbi in težave. A drugi trenotek premeni beseda, pogled ali le misel vse naše čuvstvo. Temni oblaki preženo smehljanje, prsa se vzdigujejo in znižujejo pod nenadnim bremenom, strah se vspenja kot ponočna mora in v istej razmeri, v katerej smo se prej veselili, smo razpeti na raztezavnici ali pa trepetu, obupu izročeni.

Jerica je bila brez dvoma v posebnem, kaj mučnem stanu. Skoro teden dni se je tako močno borila z dvomom in skrbjo, da je bila nestrpljivo razdražena; sedaj se jej je izbudila nova negotovost, ki jo je s svojimi nasledki skoro ravno toliko mučila. Podoba je bila, da tako mlada, tako občutljiva in tako neizkušena devotka ne bode imela toliko moči da bi zmagala svoje razdraženo čuvstvo, da bi je zakrila tujim očem ter se silila, da bi sama in molče prenašala to naključno neusmiljeno osodo.

Posrečilo jej se je in sicer jako pogumno. Negotovo je, ali je velika sila izbudila jej razmerno veliko pogumnost, kot se to vsakrat

zgodí pri ženski pravega srca; ali jo je zamotana nje osoda napeljala, da se je odpovedala s sklenenimi rokami in udano voljo vsemu trudu isto razvozlati; ali pa je ponižnega zaupanja, ki je postajalo tem globokejše in gorečnejše, čim bolj se je zavedala lastne slabosti in zapuščenosti, prosila pomoči onega, katerega moč okrepi slabostnega; — gotovo pa je to, da ko je oddala list poštarju samemu in se vrnila domov, so trdne nje stopinje in mirne oči pričale, da je ta trenotek storila pogumni sklep, sklep, v katerem nij le trenotek omahovala ona dva dni, predno je dobila pričakovani odgovor.

Sklenila je bila namreč, da se bode prisilila za trenotek opustiti vse brezvspešne slutnje, vse nekoristne misli o tej ali onej mogočnosti, ki bi le vznemirjale njeno srce, mešale njen razum in motili njen mir. Hotela nij več misliti na razmere, katere so se nje same tikale, ampak z močjo obupnosti je hotela napeljati vse nje duševne in telesne moči na drugo in bolj nesebično pot ter mirno čakati, dokler ne bode raztrgala svetloba res-

telja in okrajni šolski svet, v katerega okraj ga prestaviti hoče. To je jedro nove postave. Na prvi hip je razvidno, da je deželni šolski svet v Gradcu vse — drugi okrajni in krajni sveti so pa brez posebne važnosti. Zgubili so še tiste male pravice, katere so jim bile po postavi od l. 1870 odmerjene. To je za štajerske Slovence občutljiv udarec. Kajti po prejšnji postavi so narodni okrajni šolski sveti izmed več prosilcev, med katerimi je morebiti bilo več nemškutarjev, zamogli izvoliti in imenovati za učitelja narodnega moža. Sedaj pa lahko deželni šolski svet izmed trojice, med katero sta dva narodnjaka in en nemškutar, vselej izvoli nemškutarja in ima po postavi popolnem prav. Ali se bo deželni štajerski šolski svet res tako obnašal, tega tukaj nikakor ne trdimo. Povdarjamo le postavno mogočnost takega postopanja, ker je po svoji večini nemšk in sedaj liberalen.

Končno še omenimo, kar smo iz Gradca zvedeli takrat, ko se je ta postava snovala. Slovenski poslanec g. dr. Radač je nagovarjal liberalnega nemškega kmeta in poslanca Groggerja, naj s konservativnimi in slovenskimi poslanci glasuje zoper postavu, ker ta očitno krči dosedanje pravice tistih, ki za šolo največ plačujejo ter okrajnim šolskim svetom glavno veljavo jemlje. Liberalni kmet se pa izkašlja rekoč: vem, da postava nam kmetom nij ravno ugodna, vendar gospodje so mi zagotovili, da se nam nij treba bati, vse meri le na sapr... ske Slovence („das Ganze geht eigentlich auf diese sakrischen Windischen da drunten.“) Nemški dedec je res bil odkritosrčen in je le izustil, kar so naši slovlanci itak uže dobro vedeli, le opravili niso nič zoper nemško večino. Postavo je večina sprejela, ministerstvo odobrilo in tako je prišlo, da jo je svitli cesar potrdil. Sicer pa mislimo, da bomo Slovenci še tudi to ljubeznjivost nemških „liberalcev“ srečno prestali. Stranke razpadejo, narodi ostanejo. Tudi „liberalna“ nemška stranka ne bo vekomaj gospodarila. Ali pomnili jo bodo narodi avstrijski, zlasti slovanski.

„Slov. Gospodar.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 8. junija.

Iz **Dunaja** se javlja: Fanatični izlivi sovražstva do Rusov zadržavali so dozdej naše višje kroge, da se niso za ničesa odločili. Tudi zanaprej se bode teško kaj storilo, kar bi Magjare provociralo. Nasledki te politike so žalibog jasni.

Vnanje države.

Glasovi o sklepanji **miru**, ki so se zadnje dni razlegali, utihnili so brzo in vse se zopet pričakuje obrača na bojišče, kjer se za Evropece hitroživce prepočasno dogajajo velike katastrofe.

Rusi nameravajo, kakor se „P. C.“ iz Pariza piše, le potem na Carigrad marširati, če ne bi porta po vzetji Bulgarije hotela takih mirovnihi uvetov sprejeti, kakor bodo Rusom ugodni. Za stalno pa Carigrada ne mislijo jemati. — To so tolažila Angležem.

V **Grški** je torej nove ministerstvo nastopilo, sestavljeno iz raznih strank. Predsednik je Kanaris, vnanje stvari ima Trikupis, a notranje Komunduros. Zadnja dva sta glavna vodja strank. Grki se torej resno na boj pripravljajo. Sovražniki Slovanstva pak so precej zraven, da bi jih proti našim interesom porabili.

Gambetta je nameraval po Francoskem iti na agitacijsko potovanje, a Thiers ga je odgovoril od tega. Sploh se zdaj ime starega Thiersa na Francoskem, kot možnega namestovalca Mac-Mahona zopet pogosto čuje.

Belgijski kralj je v Lüthihu govoril 5. t. m., da so prejšnji uveti evropskega ravnotežja pali, da Belgija mora zdaj sama svojo neodvisnost in narodnost varovati. Zato hoče vlada vzeti nov kredit za deželno brambo in vojsko.

Dopisi.

Od Save na slovenskem Štajerju 4. jun. [Izv. dop.] Te dni mi je učitelj tožil, da v bližnjih Zdolah še sedaj učitelja nemajo, čeravno je bila služba mnogokrat razpisana. Pravil mi je, da je bil za omenjeno službo prosil nek učitelj iz Istre. Krajni in okrajni šolski svet sta ga menda priporočala deželnemu šolskemu svetu v Gradcu, naj ga imenuje, a gospodje v Gradcu so odgovorili, da dotični kompetent nij dokazal, da je zmožen tudi za nemško šolo, zato ga niso imenovali. Služba se zdaj na novo razpisuje — a nobenega prosilca nij. Po našem mnenju naj bi se oglasil kak nemšk

učitelj, ki ne dokaže znanja slovenščine — tak bode pa dobil službo na slovenskejši šoli v slovenskih Zdolah. Štajerski deželni šolski svet pač in tako tudi koroški zahteva, da se obilo obilo nemščine uči v slovenskih šolah in si misli: nemški učitelj jo bode uže učil, ko slovenski ne zna. Tako se je začelo delati pri nas in tako delajo po slovenskem delu Koroške. Slovenski učitelji so pač vedno graiani, da premalo nemški učé. Poznam tu pri nas učitelja, ki je uže petkrat grajan bil, ker premalo nemški uči. Otroci njegovi sicer znajo nemški še zadosta, kar se le od slovenskih otrok zahtevati more. A ker jih učitelj nij učil po nemško računati, po nemško risati in po nemško telovaditi — zato je dobil grajo od nadzornika. Nekemu drugemu učitelju pa se je pisalo, da naj v slovenske časnike ne piše, naj ne dela „panslavistične (!) propagande.“ Na nekei drugejši šoli zonet je pa nadzornik kot privatna oseba pripoznal, da so učitelji svojo dolžnost storili, da so otroke tudi v nemščini precej naučili, toda nadzornik jo je moral vendar le grajati pri okrajnem šolskem svetu, ker je dobil ukaz od deželnega šolskega sveta, grajati vse učitelje, kateri ne rabijo nemščine kot učni jezik... (Kritike o vsem tem pisati zaradi tiskovne naše svobode ne moremo. Ur.)

Iz **Dunaja** 7. junija [Izv. dopis.] V soboto 2. junija imelo je češko zabavno društvo „Tyl“ v svojih prostoriščih pri Schreindorferju v Simmeringu blizu Dunaja svečanost, koje čisti dohodek namenjen je društvu „Komenski“, ki ima, kakor sem uže večkrat poročal, namen, čeških šol ustanoviti na Dunaji, in njega okolici, kjer je Čehov v kompaktni večini. Program te svečanosti bil je dovolj zanimiv. Bil je nagovor, godba je svirala, i slovansko pevsko društvo pelo je več čeških pesnij z občno pohvalo, dalje se je deklamovalo itd. Slednjič so prišle celó napitnice na vrsto. Občinstva bilo je primerno mnogo, navdušenje jako veliko. Vseobče mora se priznati, ka ima večina češko-slovanskih društev na Dunaji lepo vzajemnost mej seboj, i odlikujejo se osobito o svečanostnih prilikah z lepim slovanskim duhom navduševaje se za bratsko slav. solidarnost. Pondeljek 11. junija priredi zopet slovansko pevsko društvo

nice oblakov, plavajočih nad njeno osodo, in razjasnjenje premagalo skrivnosti.

Pozneje se je sama čudila, ko se je spominjala dolge vrste gospodinskih, domačih in prijateljskih dolžnosti, ki jih je skoro nevedoma izpolnila te kratke dneve, ko je vendar isti čas se borila z mislimi, ki so hoteli nadvladati jej; pritiskala jih je z močno voljo, ki je bila skoro vspehana.

Osnažila in uredila je vse knjige v Grahamovej veliki knjižnici, izločila je vse svoje in Emilijine reči, ter jih zopet uravnala in spravila, pomagala je gospe Ellisovej urediti porcelanino in perilo in vravnala je še mnogo drugih prej zanemarjenih opravil.

Tako se je hvalevredno trudila zatreti vse take misli, ki so pretile njenemu miru; storila je vsaj z rokami, če prav ne s srcem vse, kar je pospeševalo zadovoljnost in zdravje družih ljudij. A pri teh opravilih jo zapustimo za trenotek.

Petnajsto poglavje.

Z razlogi vsemi me ne boš preveril, Da zbog gospodstva bi iskal bogastva, Hrepenel po gospodstvu zaradi slave.

V bogato opravljeni sobi gostilne prvega

reda, katerih ima Novi Jork mnogo, je sedel Filip Amory in sicer sam. Bil je večer. Zagrinjala ob oknih so bila razvita in plinove luči so svetlo gorele, da so se lepo videle krasne barve, pisane preproge in prevleke (draperije); veselo so razsvitljevale sobo, katere prijetnost je bila v velikem nasprotju z bledim obličjem in obupnim stanjem njenega puščavniškega prebivalca, ki je glavo oprto na roke slonil na mizi sredi sobe.

Sedel je dobro uro na istem mestu, ter se le enkrat nij zganil ali vstal. Z desno roko, na katerej je slonelo čelo, je navzad poravnal goste kodre svojih srebrno-svitlih las, kot da bi bile preteško breme vročemu čelu; prilično gibanje prstov, ki so polagoma gladile lepe lase, je samo pričalo, da nij bil zaspal.

Hipoma je poskočil, postavil je svojo ukazajočo postavu popolnem, ter je polagoma počel hoditi po sobi gori in doli.

Tiho trkanje na duri je ustavilo njegove počasne stopinje, obraz je spremenil, ter je kazal nejevoljnost in čutniško razdraženost. Vsedši se zopet je hotel na besede: „Čestiti gospodine! nek gospod,“ reči strežaju: „Sedaj

naj me nikar ne moti!“ a prepozno je bilo. Obiskovalec je bil uže pri vratih, katere je strežaj nagloma zaprl in je odšel.

Prišlec, mladi mož, je nagloma vstopil, ter hitel k prebivalcu; silil se je k mirnosti, nekoliko osramočen, da ga je gospodar nenadno mrzlo sprejel. Ta je počasi in premišljeno vstal, a oblaki na njegovem obrazu in hladnost, s katero je prijel srčno mu ponudeno roko mladega moža, so pričali, da mu njegov dohod nij bil ravno po volji.

„Gospodine Filips! ne zamerite mi,“ rekel je Viljem Sullivan, kajti ta je bil, ki je nehotoma se prisilil k samotnemu možu; „bojim se, da vas nadlegujem.“

„Ne govorite o tem,“ odgovoril je gospod Amory. „Prosim, vsedite se;“ in ponudil mu je vljudno stol.

Viljem se nij vsedel, ampak se je le z roko nanj naslonil.

„Gospodine! vi ste se spremenili,“ nadaljeval je, „odkar sva se videla zadnji krat.“

„Spremenil! Da, spremenil sem se,“ odgovoril je drugi ves raztresen.

(Dalje prih.)

veliko zabavo s zelo zanimivim programom v vrtu in dvoranah pri „črnem orlu“ v gorenjem Döblingu hš. št. 88. (Döblinger Hauptstrasse). Program je sledeč: A. O. 1/2 6. uri začne svirati polkovna godba 1. peš-polka Franjo Josipa I. pod vodstvom kapelnika g. Kaplona i sicer naslednje komade: 1. Strauss Jan. Ouvertura k operi „Methusalem“. 2. Leibold K. Potpourri na motiv iz Verdijeve opere „Un ballo in maschera“. 3. Délibes: Preludium, mazura i valček iz „Coppelije“. 4. Ljudvik XIII. francoske arije. 5. Kóvač: Velik potpourri. B. Slovansko pevsko društvo poje od 8—10. ure pod vodstvom svojega pevovodje g. A. A. Buchte naslednje zборе: 1. Förchtgott: „Oslava Komenskeho“ zbor se spremljevanjem gozdni rogov i pozavno. 2. Krtiniki: „Jarni“, češka zbor (nov). 3. Nápravnik: Kadrilja iz ruskih narodnih pesni (ruska) zbor s tenor-solom poje g. Jeric. 4. Medved: „Moja rožica“ (slovenska) zbor (nov); 5. Zajc: „U boj“ (hrvatska) zbor; 6. Förchtgott: a.) Maloruska narodna „Oj ti divčino.“ b.) Husitska (češka) zbor. 7. Glinka: „Urá!“ (ruska) zbor. 8. Kloss: „Pijácká“ (napitnica) (češka) zbor se spremljevanjem orkestra (nova.) C. Ples.

Iz programa je razvidno, ka zna zabava biti zelo zanimiva. Času primerno je odbor skrbel tudi za vojne pesni „U boj“, „Ura“, „Husitska“. Iz mej slovenskih se je takrat v program sprejela krasna kompozicija Medved-ova „Moja rožica“.

Ta zabava slavjanskega pevsk. društva, ki se vsako leto o tem času priredi je jedna najbolj obiskanih.

Vstopnice dobé se pri gosp. dr. Jan. Lenochu predsedniku društva I. Bognergasse 3. III. nadstropje. P.

Domače stvari.

— (Dva doktorja zdravilstva umrla) sta v Mariboru, namreč mladi, še le 31letni dr. Egon Maly in 68letni homeopat dr. Zemljič. Slednji je trdil, da more človek 200 let star postati, če „se drži“. Toda ubožec se sam niti do prve stotine nij „držal“, pravi „Gospodar“.

— (Za vojaške potrebe) v Mariboru, Bistrici, Celju, Ptuj, Strassu in Radgoni je razpisano mesečno oskrbovanje s trdimi drvni, ogljem in premogom. Dogovori se bodo vršili 13. jun. v uradni vojaške oskrbovalnice v Mariboru.

— (Tiskarno v Ptuj) pripravljajo in tudi urednika iščejo za uredovanje nemčurškega lističa.

— (Zopet nesreča.) Iz Celja se piše „G.“: Zaporedom se godijo v naši fari nesreče, katerih nasledek je nagla smrt. Naznanili ste pred nekaterimi tedni, da je na Dobravi sin ubil svojega očeta; da je na binškočno nedeljo konduktor padel iz vlaka ter preminul. In denes vam moram zopet o novi nesreči poročati. Pošten hlapec iz Spodnje Hudinje pripelje oni dan na naš kolodvor z deskami obložen voz. Tu se mu konja splašita, hlapec stopi pred nju ter nju hoče ustaviti; toda pride njima pod noge, eden mu stopi na prsi in potem mu kolo glavo zmučka, da je revež pri priči izdahnul. Njemu v hvalo in drugim služebnim v posnem naj pristavim, da je bil nesrečnež jako zvest, ljubljeneč svojega gospodarja Maleta, pri katerem je neprenehoma 25 let služil.

— (Čitalnična restavracija), ki je zdaj za čestite goste uže odprta, se bode s slovesnim koncertom odprla še le v ponedeljek 11. t. m. (ne v nedeljo, kakor je bilo v inseratu naznanjeno), ker je za nedeljo bila vojaška godba uže oddana drugam.

Razne vesti.

* (Ladijelom.) Ladija „Junak“ iz Spljeta se je porušila na angleški obali; rešili so moštvo, 15 na številu, angleški mornarji.

* (Pivo zastonj.) V Zagrebu je na javnem vrtu igrala nedavno vojaška godba tako izvrstno, da pokliče nek gospod gostilničarja in mu reče, naj dá godcem vedro piva. Gostilničar se ve, da to željo rad izpolni, a čez nekaj časa omenjenega gospoda nij bilo nikjer, kar zginil je, kakor kafra. Vojakom je pivo vse eno prav dobro storilo, krčmar pa je morebiti še nekoliko klet, ko omenjenega prijatelja godbe nij bilo moč nikjer najti.

Dunajska borza 8. junija			
(izvirno telegrafično poročilo.)			
Enotni drž. dolg v bankovcih	60 gld.	95	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	60	30	"
Zlata renta	72	50	"
1860 drž. posojilo	110	40	"
Akcije narodne banke	776	—	"
Kreditne akcije	43	40	"
London	125	25	"
Napol.	10	02	"
C. k. cekini	5	96	"
Srebro	110	80	"
Državne marke	61	50	"

Denes soboto 9. junija

bode

na vrtu v „Bierhalle“

(št. Petersko predmestje)

Veliki koncert

vojaške godbe. (146)

Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

Za dobro pijačo in jedila in za dobro postrežbo bode skrbel in se za obilno obiskovanje priporoča

Ivan Tanko.

sem bolnim moč in zdravje brez leka

in brez stroškov po izvrstni

Revalescierièe du Barry

v Londonu.

30 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicini in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prane, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, nepre-

bavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatožila, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in bledanje pri nosečih, ožonost, diabet, trganje, shujšanje, bledično in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenke in je bolje, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 sprideval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spridevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shoreland, Mr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castelnart, Markize de Bréhan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spridevalov.

Na Dunaji, 13. aprila 1872.

Prešlo je uže sedem mescev, odkar sem bil v brezupnem stanju. Trpel sem vsled prsnih i čutničnih bolečin, in sicer tako, da sem od dne do dne vidno gnil, in to zaprečilo je dolgo časa moje študije. Čul sem od Vaše čudopolne Revalescierièe prišel sem jo rabiti in zagotovim Vas, da se čutim po mesečnem užitku Vaše tečne in okusne Revalescierièe poponem zdrav, tako, da brez najmanjšega tresnja morem zopet pisati. Zaradi tega priporočam vsem bolnim to primerno prav ceno i okusno hrano, kot najboljši pripomoček, ter ostanem Vaš odušeni

Gabriel Teschner,

slušatelj javnih višjih trgovskih šol.

Pismo visoko plemenite markize de Bréhan.

Neapelj, 17. aprila 1862.

Gospod! Vsled neke bolezni na jetrah bilo je moje stanje hušjanja in bolečin vsake vrste sedem let sem strašno. Nijsem mogla niti čitati niti pisati, treslo se se vse čutnice na celém životu, slabo prebavljenje, vedno nespanje, ter sem trpela vedno na razdraženji čutnici, katero me je sem ter tja preganjalo in me ne jedni trenotek na miru pustilo, in pri tem bila sem melanholična najvišje stopinje. Mnogi zdravniki poskusili so vse, brez da bi moje bolečine zljajšali. V polnej obupnosti poskusila sem Vašo Revalescierièe in sedaj, ko jo uživam tri mesece, zahvaljujem se bogu. Revalescierièe zasluži največje hvalo, pridobila mi je zopet zdravje i me stavila v stanje, da morem moje društveno pozicijo zopet uživati. Dovolite gospod, zagotovjenja moje prisrčne hvaležnosti in poponega spoštovanja.

Markize de Bréhan.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenji, nespanji in hušjanji.

St. 75.877. Flor. Küllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanji dušnika, omotici in tišcanji v prsih.

Revalescierièe je i krat tečnejša, nego meso, to se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, ko pri zdravih.

V plemenitih poslohih po gol funta i gold. 50 kr., i funta i gold. 50 kr., i funta i gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalescierièe-Biscuiten v poslohih in Revalescierièe-Chocolatée v prahu 12 tas i gld. 50 kr., 24 tas 2 gl. 50 kr., 48 tas i gl. 50 kr., v prahu na 120 tas 10 gl.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Dunaji, Waarengasse št. 8, kakor v vseh mesih pri dobrih lekarnjih in specerijah trgovcih, tudi razpošilja dušajaka hiša na vse kraje po poštah i kaskarnicah ali povzetjih. V Ljubljani Ed. Kaur, J. Svoboda, lekar pri „zlato orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovcu pri lekarju Birnacherju, v Spljetu pri lekarju Aljinoviču, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca i J. Hirsch, v Zadru pri Androviču. (105.)

Obznanilo!

Mejnarodna razstava blaga na Dunaji prodaja zaradi razpuščenja sledeče blago po jako nizkej ceni

5 gld. 65 kr. av. v.

in sicer:

1 izvrstno precizijsko uro s pozlačeno verižico; da prav gre, je garantirano.

2 pravi japonski cvetlični vazi z najfinejšo sliko, kras za vsak salon.

1 krasen album za fotografije, bogato zlatom okinčan.

1 par elegantnih orijent. komodnih čevljev z nepokonečljivimi podplatni za gospode in gospé.

1 lep mizni zvonček iz pravega novega zlata.

1 celo jap. kadilno garnituro, obsega vse, kar je kadilen treba.

2 majhen oljnat sliko, kopije slavnih mojstrov, v elegantnih okvirih.

1 godbeni instrument, na kateri vsakdo igra lahko najlepše komade.

1 celo majh. porcelansko serviso za 6 oseb, posebno za dar pripravo.

2 značajni glavi, čisto nova, originalna šala.

1 eleg. Victoria-promenačna korbica z mnogobarveno umeteljno pletenino.

6 izvrstnih c. k. pat. zlico za jed.

6 zlico za kavo.

6 japon. tas, izvrstnih.

6 kosov dr. Dupontovega zdravilnega mila.

38 komadov.

Vseh tukaj navedenih 38 predmetov, solidno izvršenih, stane samo 5 gld. 65 kr.

Naslov: Internationale Waaren-Ausstellung, Wien, Burggring 3.

Naročbe iz province urno proti povzetju.

NB. Ker se bode razstava kmalu zaprla, naj se naročbe iz provincije takoj vpošljejo. (99—5)